

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL DALINIO KOMPENSAVIMO, SKIRTO ELEKTROS ENERGIJOS IR (AR) GAMTINIŲ DUJŲ BUITINIŲ VARTOTOJŲ IŠLAIDOMS UŽ SUVARTOTĄ ELEKTROS ENERGIJĄ IR (AR) SUVARTOTAS GAMTINES DUJAS SUMAŽINTI, TAIKymo IR ADMINISTRAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO (TAIS NR. 22-7750) DERINIMO PAŽYMA

Nr.	Institucijos arba ūkio subjekto pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai (neatsižvelgta, atsižvelgta iš dalies)
1.	Lietuvos nepriklausomų elektros tiekėjų asociacijos 2022-05-25 raštas	<p>Asociacijos nuomone, Nutarimo projekto III skyriuje „Daliniam kompensavimui skirtų lėšų gavimo ir išmokėjimo tvarka“ numatoma lėšų elektros tiekėjams išmokėjimo tvarka yra neefektyvi ir ypač nepalanki valstybinių įmonių grupės nepriklausantiems, t. y. privataus kapitalo valdomiems nepriklausomiems tiekėjams. Remiantis III skyriuje numatytu lėšų pervedimo tiekėjams modeliu, pirmas pilnas atsikaitymas už kompensaciją iš administratoriaus geriausiu atveju bus gautas tik apie rugpjūčio 29 dieną (20 kalendorinė diena + 3 darbo dienos + 3 darbo dienos), nors kompensaciją tiekėjai klientams, parduodami elektrą kur kas mažesne nei rinkos kaina, taikys jau nuo liepos 1 dienos, kas sukuria beveik dviejų mėnesių trukmės atotrūkį tarp kompensavimo taikymo buitiniams vartotojams pradžios ir tiekėjų dėl to įgyto nuostolio pilno padengimo valstybės numatytomis kompensavimo lėšomis. Nutarimo projekto III skyriuje numatytas avansinis pusės mėnesio pavedimas pirmo mėnesio pradžioje šios sumos nepadengia, todėl tiekėjai turės dengti suteikiamą kompensaciją iš savo lėšų, o atotrūkis tarp tiekėjų klientams suteikiamos kompensacijos ir šio nuostolio kompensavimo valstybės lėšomis nuosekliai augs.</p> <p>Asociacijos nuomone, kompensavimo modelis, kuriuo būtų padengiama elektros tiekėjų buitiniams vartotojams suteikiama nuolaida elektros kainai, yra nelankstus ir ypač nepalankus elektros rinkos liberalizavimo metu Lietuvos rinkoje pradėjusiems veikti privataus kapitalo įkurtiems nepriklausomiems elektros tiekėjams. Pažymime, kad dėl skirtingo galiojančio tiekėjų reguliavimo, valstybių įmonių grupėms nepriklausantys tiekėjai šiuo metu jau yra įpareigoti užsaldyti reikšmingas finansines lėšas pervesdami garantinius mokėjimus AB „Energos skirstymo operatorius“ (ESO). Primename, kad valstybinių įmonių grupėms priklausantiems nepriklausomiems tiekėjams dabartinis reguliavimas tokios prievolės nenumato, kadangi joms leidžiama pateikti įmonių grupių garantinius raštus. Atsižvelgiant į tai, pažymime, kad Nutarimo projektu siūlomas kompensavimo lėšų elektros tiekėjams padengimo modelis, įstumia tiekėjus į situaciją, kurioje rinkoje veikiantys tiekėjai, skolindamiesi papildomas lėšas iš bankinių institucijų, greta jau mokamų ESO garantinių mokėjimų turi užsaldyti dar didesnę dalį savo</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Asociacijos pateikiamame siūlyme nurodyti kassavaitiniai avansiniai mokėjimai nėra įgyvendinami praktiškai.</p> <p>Viena vertus, tai būtų neproporcinga administracinė našta tiekėjams ir (ar) administratoriui. Tiekėjai kas savaitę turėtų pateikti administratoriui duomenis apie buitinių vartotojų suvartotos energijos kiekius, kurie nesutaptų su mėnesiniais energijos suvartojimo kiekiais. Taip pat administratorius kas savaitę turėtų atlikti itin sudėtingus ir didelės apimties skaičiavimus.</p> <p>Kita vertus, tokiam kassavaitiniam avansinių mokėjimų administravimui būtų reikalingi reikšmingi IT pokyčiai, kurie yra neproporcingi, juos lyginant su dalinio kompensavimo taikymo laikotarpiu.</p> <p>Atsižvelgiant į aukščiau nurodytus argumentus, tiekėjams siūlomi reikšmingai pagerinti kasmėnesiniai avansiniai mokėjimai (pirmus 2 mėn. – 80 proc. prognozuojamo maksimalaus dalinio kompensavimo lėšų poreikio, likusiais mėnesiais – prognozuojamo faktinio poreikio dydžio), kurie turėtų spręsti asociacijos rašte keliamas problemas.</p>

	<p>finansinių resursų. Todėl siūlomu kompensavimo reguliavimu yra iš esmės bloginamos verslo ir konkurencijos sąlygos, kadangi sudaromi papildomi barjerai privataus verslo valdomiems nepriklausomiems tiekėjams sąžiningai konkuruoti su nepalyginamai didesnius finansinius išteklius turinčiais valstybinių įmonių grupių valdomais tiekėjais.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, siūlome patobulinti elektros kainos dalies buitiniams vartotojams kompensavimo modelį, numatant daug efektyvesnį modelio įgyvendinimą, taikant savalaikį dėl elektros tiekėjų buitiniams vartotojams suteikiamos nuolaidos elektros kainai taikymo susidarančio nuostolio kompensavimą. Siekiant aktualaus šio modelio taikymo bei tikslesnio kompensavimo lėšų padengimo elektros tiekėjams tvarkos, siūlome nustatyti avansinius mokėjimus pagal vienos savaitės tiekėjų poreikį dengti kompensacijas. Siūlomas modelis remtųsi aiškia seka, kurią siūlome numatyti Nutarimo projekto III skyriuje „Daliniam kompensavimui skirtų lėšų gavimo ir išmokėjimo tvarka“:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ESO LR Finansų ministerijai prieš prasidedant mėnesiui, iki mėnesio 20 dienos, pateikia prognozuojamus duomenis, kiek reikės lėšų kompensacijoms; 2) Per tris darbo dienas nuo ESO duomenų pateikimo LR Finansų ministerija perveda pinigus ESO; 3) Elektros tiekėjai pateikia lėšų poreikio prognozę ESO vienai savaitei į priekį; 4) ESO perveda kompensavimo lėšas elektros tiekėjams vienai savaitei į priekį, o savaitei pasibaigus skirtumas tarp ESO pervestų lėšų ir elektros tiekėjų pritaikytų kompensacijų sumos išlyginamas (sudengiamas) pagal faktą; 5) Tiekėjas pateikia prognozę kitai savaitei ir procesas kartojasi. <p>Asociacijos nuomone, siūlomas kompensavimo modelis yra tikslingas ir visapusiškai atspindi tiek ESO, tiek LR Finansų ministerijos, tiek ir elektros tiekėjų interesus. Viena vertus, siūlomas modelis yra nuosaikus, kadangi vienu metu ESO elektros tiekėjams niekada neperveda lėšų, kurios būtų didesnės nei vienos savaitės poreikis, tuo tarpu LR Finansų ministerija ir toliau taikytų šiuo metu numatomą vieno mėnesinio mokėjimo ESO tvarkaraštį. Kita vertus, yra ypač svarbu, kad siūlomu reguliavimu nebūtų bloginamos dabartinės verslo ir konkurencijos sąlygos elektros rinkoje, kadangi elektros tiekėjai nebūtų priversti užšaldyti žymių finansinių lėšų, o siūlomas modelis veiktų efektyviai ir adekvačiu laiku padengtų pas elektros tiekėjus susidarantį nuostolį dėl savo klientams taikomos nuolaidos elektros kainai.</p> <p>Papildomai pažymime, kas siūlomas reguliavimas su vienos savaitės avansiniu mokėjimu tiksliai numatytų elektros tiekėjų poreikį kompensavimo lėšoms. Atkreipiame dėmesį, kad elektros tiekėjų vartotojų krepšelis nėra žymiai varijuojantis trumpuoju laikotarpiu, kadangi su buitinais vartotojais</p>	
--	---	--

	<p>pasirašomos elektros tiekimo sutartys įsigalioja ne kitą dieną, o tik po tam tikro laikotarpio (pavyzdžiui, pagal dabartinę elektros tiekėjų taikomą praktiką, iki mėnesio 18 dienos elektros tiekėjai jau turi pilnus duomenis apie savo klientų, kuriems elektra bus tiekama nuo kito mėnesio 1-os dienos, krepšelį – kas reiškia beveik 2 savaitių išankstinį žinojimą apie būsimą elektros vartotojų, kuriems bus tiekama elektra, portfelį).</p> <p>Taip pat pabrėžiame, kad siūlomas modelis remiasi jau egzistuojančiu ir sėkmingai veikiančiu modeliu, kuriuo nepriklausomi tiekėjai atsiskaito su ESO už klientams suteiktas persiuntimo paslaugas kasdieniais atsiskaitymais pagal prognozuojamą turimų klientų elektros suvartojimą. Šie nepriklausomų tiekėjų mokėjimai yra mokami reguliariai kiekvieną darbo dieną pagal nepriklausomo tiekėjų klientų elektros suvartojimo duomenis. Tai lemia, kad bet kuriuo laikotarpiu pagal turimus duomenis nepriklausomi tiekėjai jau būna atsiskaitę su ESO, o šie garantiniai mokėjimai yra sutikslinami pagal faktinius nepriklausomų tiekėjų klientų suvartotus elektros duomenis pasibaigus mėnesiui. Sėkmingas šio modelio veikimas, keičiantis vartotojų ir jų elektros suvartojimo duomenimis tarp nepriklausomų tiekėjų ir ESO, patvirtina, kad identiška sistema besiremianti elektros kainos dalies būtiniais vartotojams kompensavimo modelis, grįstas avansiniais savaitiniais mokėjimais, taip pat veiktų efektyviai.</p>	
--	--	--

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Gedimino pr. 38, LT-01104, Vilnius, LT-01104 Vilnius, Lietuva (2022-05-27 10:15:28)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Dalinio kompensavimo, skirto elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitinių vartotojų išlaidoms už suvartotą elektros energiją ir (ar) suvartotas gamtines dujas sumažinti, taikymo ir administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projekto (TAIS Nr. 22-7750) derinimo pažyma
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-05-27 Nr. 55-101
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Kęstutis Šukvietis, Patarėjas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-05-27 08:46:48 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-05-27 08:46:51 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1609313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-02-24 09:33:50–2024-02-24 09:33:50
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Karolis Švaikauskas, Energetikos konkurencingumo grupės vadovas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-05-27 08:50:25 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-05-27 08:50:28 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1609313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-05-29 07:46:17–2022-05-28 07:46:17
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sisteminis vartotojas, Specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-05-27 09:00:35 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, i.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-

Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.6.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-05-27 10:15:28)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-05-27 10:15:28 atspausdino Kęstutis Šukvietis
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-